

TEŊ-BUŊBUŊ-LA PƆOL SI ŊMUŊSA PI TESALONAAKA NIAA

¹ Mi-na Pɔol ari Silivaanas ari Timoti ne ŋmuŋse teniŋ deeŋ a pipi nialiŋ si laa Yesu wiaa dii aa hilimi a he Tesalonaaka le a ŋaa la Nyimma Wia ari la Tiina Yesu Kirisito niaa. Wia jaŋ pema le di ma hoŋ ari yarifielaa.

Pɔol lolle Wia a mu tige Tesalonaaka niaa le

² La yie chuɔle la Nyimma Wia pipima kala ne. Di la nii chuɔle Wia, la yie lulollu ne a tiŋ ma wiaa. ³ La yie liliisu ŋii ma sii tiŋ u tiŋtiŋŋaa a tiŋ ma si laa Yesu wiaa dii le, ari ŋii ma si cho niaa, ari ŋii ma si keŋ yielaa la Tiina Yesu Kirisito le. ⁴ Mi naaŋbiiriŋ, la jima ne ari Wia choma ne woruŋ, ŋii ne tii u liisema di ma ŋaa u niaa. ⁵ Bua-la le la si bul Wia wu-zɔmɔ-la a pima, u bi naga ari wu-buluŋ duŋduŋa ne la ku bula pima. La si he ma teeŋ, Wia wu-zɔmɔ-la fa keŋ doluŋ, ka Wia Diŋ-zɔŋ-la ma fa he la teeŋ. Wialiŋ ma si nia juu ma digilaa ne woruŋ. La si he ma teeŋ, ma na la mele fa si nage ŋii ne. Ma wiaa ne tii la keŋ la titia woruŋ ŋii. ⁶ Ma to la wu-ŋaalaa hariŋ ne a to la Tiina Kirisito maa. Ma si laa wialiŋ dii ŋii, ba doŋisema woruŋ, ama Wia Diŋ-zɔŋ-la leŋe ma jujuɔse wialiŋ le. ⁷ A tiŋ wiŋ deeŋ wiaa nialiŋ kala si laa Yesu wiaa dii a he Masidoonia ari Akaaya tiŋteeŋ chebema le ne. ⁸ La Tiina Wia wialiŋ ma si

nia lii ma le ne a teeli Masidoonia ari Akaaya tinteeng kala le. U nii dunɗunɗa ma saa dee, lee-kala baa bul wiaa a mu tige Wia wialiq ma si laa dii le. Nii wiaa u bira bi maga di la bul ma wiaa pi nuu-kala. ⁹ Niaa yie bubul nii ma si keŋla woruŋ bua-la le la si ko ma teenɗ. Ba yie bul ari nii ma si via ma vuiaa ta aŋ birima to Wia. U ne weye, u ne ŋaa Wii-titii-la. ¹⁰ Maa gberɛ u Bie Yesu duu lii Wia jaŋ ko. U ne Wia chise suuŋ le. U ne jaŋ laala ta tapulii-la Wia baaniŋ si jaŋ sii nuhuobiinee nyuŋ.

2

Tiŋtimii-la Pɔɔl si tima Tesalonaaka le

¹ Mi naaŋbiirin, la fa si ko ma teenɗ nii, ma jima u fa bi pei ŋaa. ² Aŋ ka la ko ma teenɗ Tesalonaaka le, la fa laa sipaanɗ na heeŋ ne. Ba doŋisela woruŋ Filipa taŋ-la le. La si che la bul Wia wu-zomɔ-la a pima maa, niaa yuga a lii la hariŋ. Ama Wia-la la si tima pipa pila nyu-duonɗ la wuo bul u wu-zomɔ-la a pima maa. ³ La bi ma teenɗ ko di la ku bul wialiq si bi wutitii ŋaa a pima. La bira bi tuobiinɗ-boŋŋɔɔ ma kaa ko. La bi maa nyisa ma. ⁴ Wia na ari la ŋaa ni-titiiba ne. Nii ne tii u liisela di la bul u wu-zomɔ-la a pi niaa. Wialiq la sii bul, la fa bi che di la bul di niaa tuonɗ tɔre la nyuŋ. Ama laa che di Wia tuonɗ tɔre wialiq la sii bul le ne. U nii beŋ la tuobiinaa. ⁵ Ma saa jima ari la si ko ma teenɗ, la bi nii-sima ne kaa ko. La bi ko di la bul kaŋfugi wiaa a laa ma kiaa. Wia ne ŋaa la siada tiina. ⁶ La bi ma teenɗ ko di ma niaa koo niaa doŋsuŋ zizilla. La si ŋaa Kirisito naŋzooba nii, la fa jaŋ

hɔŋ ma nyuŋ a gberema. ⁷ Ama la bi ɛii ɲaa. La leŋe la siaa fiele ma teen ɲe, ari haala si yie bibeŋ u biirin ɲyɔŋ ɲii. ⁸ La si ku choma woruŋ, la joŋ la titia kala a pima ɲe, la bi Wia wu-zomɔ-la duŋduŋa bula pima. La ɲaa ɲii, beɛ wiaa la di ma kala mal doŋɔ ɲe kiŋkeŋ kiŋkeŋ.

⁹ La naaŋbiirin, ma jiŋ ɲii la fa si faasa tiŋ a na heɛŋ bua-la le la fa sii bul Wia wu-zomɔ-la aa pima. La tiŋ wiiheye ari titaŋiŋ kala ɲe, di la si ma nyuŋ hɔŋ a gberema. ¹⁰ Ma di Wia kala jaŋ ɲaa la siada tiŋɲaa ari la fa si he ma nialiŋ si laa Yesu wiaa dii teen, la wu-ɲaalaa kala fa to Wia wonbiin ɲe a ɲaa wutitii. La bi wii-kala ɲaa chei. ¹¹ La si he ma teen, la keŋma, ari haŋbiisiŋ nyimma si yie keŋ u haŋbiisiŋ ɲii ɲe. Ma jiŋ ɲii la si chagile ma kuŋ-kala di ma wuo to wutitii-la a wuo leŋ ma nyuŋ nyaase. La bira sulma ¹² di ma leŋ di ma mele zoŋ Wia sipaŋ. Wia ɲe yirema di ma ku juu u kuorii-la tuoŋ aŋ pe na u tula.

¹³ A tiŋ wiin deen wiaa, la yie lulolle Wia ɲe bua-na kala. La si keŋ Wia wialiŋ ku bula pima maa, ma laaba a seiba ɲe. Ma bi biina ari ba ɲaa nuhuobiine wiaa, ama ma seiba ari ba sene ɲaa Wia wiaa ɲe. Ma nialiŋ si laa Yesu wiaa dii, Wia niin wiaa deenba leŋ ma chin kpaŋ kpaŋ wialiŋ ma si laa dii le.

¹⁴ Mi naaŋbiirin, ma ma ku nage nialiŋ si laa Yesu wiaa dii aa hilimi aa to Yesu Kiriŋito, a he Judiya tiŋteen le. Hee-la ba si na, u titia ɲe ma ma na. Juu tiŋɲaa si dogise ba tuoŋ nialiŋ si laa Yesu wiaa dii Judiya tiŋteen le ɲii, ɲii ɲe ma ma na heɛŋ ma taŋ niaa nisiŋ le. ¹⁵ Juu

tiŋŋaa deenba ne kpu la Tiina Yesu ari nialin fa sii bul wiaa, Wia Diŋ-zoŋ-la doluŋ le. Ba to naasiŋ doŋisela maa. Wia tuoŋ bi ba nyuŋ toɔ. Ba hosi nuu-kala nyuŋ. ¹⁶ Ba paala pugila, di la sɪ Wia wiaa bula pi nialin si bi Juu tiŋŋaa ŋaa di Wia laaba ta. Wu-bomɔ-la ba si ŋaa, ba tuoŋ wu-bomuŋ ne ŋla. Ama lelele Wia baaniŋ sii ba nyuŋ ne.

Pool bul duu cho duu miira mu na Tesalonaaka timma-la

¹⁷ Mi naanbiirin, la si pore doŋo le, u bi diene, ka laa biine ma wiaa. La si bi maa na nii, nii ne la faa che la ku nama ari siifesiŋ. ¹⁸ Mi-na Pool titia paala nerike nerike ne di mi bira ku nama, ama Sitaani to la worbiin. ¹⁹ La yielaa hema le ne. La tuoŋ toɔ ma nyuŋ. Di la Tiina Yesu ne miira ko, a tiŋ ma wiaa la jaŋ bigisi la titia le. ²⁰ Ma ne laa yirin pila. A tiŋ ma wiaa la yie juuɔse ne.

3

¹ La si walima ka di la ku nama, nii ne la biine ari u jaŋ pela le di la ne hoŋ Ateŋ taŋ-la le, ² aŋ tiŋ la naanbie Timoti duu ku nama. U tima pipi Wia ne aa bul Wia wu-zomɔ-la si tige Kirisito le ne a pima. U pema le di ma chin wialin ma si laa dii le woruŋ a wuo leŋ ma nyuŋ nyaase. ³ Ma sɪ na heŋ nii, u jaŋ pema le di nuu-kala boye sɪ juoŋ a mu tige hee-la ma sɪ na le. Wia ne liisela la na hee-la. ⁴ La fa si he ma teen, la laa sipaan bula pima ari la jaŋ na heŋ. Wialin la si bula pima ku ŋaa wutitii ne. Lelele ma naba ne.

⁵ Mi si nyalima lol di mi ku nama, nii ne mi tinj Timoti di mi jinj nii ma si china a mu tige wialinj ma si laa dii le. Mi fá fawullun ari Sitaani jan magisema a nja di ma jonj wialinj ma si laa dii ta. Di ma ne nja njii, tintimii-la la si tima ma teenj jan nja pei. ⁶ Ama leele Timoti si lii ma teenj ko, u kenj wu-zonj ne ku bula pila. U bula pila ari ma chinj wialinj ma si laa dii le ne a cho niaa maa. U bira bula pila ari ma yie liliisi la wiaa ne worunj bua-na kala le, a fa cho di ma nala, ari la ma sí cho di la nama nii. ⁷ Mi naanjiirinj, laa na heenj ne ka wiaa wiwalimela. Ama la si nia ari ma chinj ma yarida le nii, la tuonj pinj di-bala ne. ⁸ Di ma ne chinj ma yarida le, leele-na la na wiese ne.

⁹ La bi janj wuo lolle Wia a mu dere a tinj ma wiaa. La yie jujuose Wia sipaanj ne a tinj ma wiaa. ¹⁰ Laa sul Wia ne worunj titaninj ari wiiheyé kala di la wuo ku nama, a wuo pema le di ma na kialinj si ka a tige ma yarida le. ¹¹ Laa sul la Nyimma Wia ari la Tiina Yesu di ba che wonjiinj pila di la ko ma teenj. ¹² La biraa sul la Tiina Yesu duu pema le di ma wasa cho donjo, di ma cho donjo kinjenj a cho nuu-kala, ari la si choma nii, ¹³ anj bira sulu duu lej di ma kenj dolunj ma tuonj le, a kenj tuo-pula la Nyimma Wia sipaanj, a sí wii-kala kenj tapulii-la la Tiina Yesu ari u niaa si janj miira ko.

4

Wialinj síi tore Wia tuonj

¹ Mi naanjiirinj, wialinj mi síi che di mi bul wu-kaaninj ne nja: Laa sulma la Tiina Yesu

doluŋ ɛ di ma leŋ di ma meɛ zɔŋ, di Wia tuɔŋ tɔrɛ ma nyuŋ. Ma na ɲii la fa sii keŋ la titia ma teenŋ. Ma gunne meli-zɔŋ-la la teenŋ. Ma meɛ si zɔŋ ɲii, má ɲaa ɲii a pipe. ² Ma jiiŋ wialiiŋ la Tiina Yesu si joŋo pila di la ma joŋo dagema. Má to wiaa deenba. ³ Wialiiŋ sii tɔrɛ Wia tuɔŋ ne ɲla, di ma sí disinniiŋ keŋ. U cho di ma liise ma titia ha-chɔruŋ ari ba-chɔruŋ wu-ɲaalaa ɛ. ⁴ Nu-u-kala maga duu to Wia wonbiiŋ ɛ a jaa haala, di Wia tuɔŋ tɔrɛ. Duu ne to ɲii, nuu-kala jaŋ zilu a na duu bi disinniiŋ kala keɛ wiinŋ deen ɛ. ⁵ Ma sí ma tuɔtɔrɛ wu-ɲaalaa ɛ to a gollo chiche haalaa ari nialiiŋ si bi Wia jiiŋ sii ɲaa ɲii. ⁶ Bira nuu-kala sí wii ɲaa chei u doŋo tiina a tige u haala ɛ. La chaasa bula pima ne faafaa kala ari Wia jaŋ doŋise nialiiŋ si ɲaa disinniiŋ a tige haalaa ɛ. ⁷ Wia bila liisa di la ɲiŋaa wu-liiliŋ, ama u liisela di la ɲaa tuɔ-pul timma ne. ⁸ Nii-la kala si via wialiiŋ mi si bula, nuhuobiine dee tiina via, Wia ne u via ɲii, nii-la si joŋ u Diŋ-zɔŋ-la pima.

⁹ Mi naaŋbiirinŋ, u bi maga di mi ɲmuŋse teniiŋ a bula pima ɲii ma si jaŋ cho doŋo, beɛ wiaa Wia titia dagema ɲii ma si jaŋ cho doŋo ne. ¹⁰ Wutitii, ma paala cho nialiiŋ kala si laa Yesu wiaa dii a he Masidoonia ɛ ne. Mi naaŋbiirinŋ, la saa sulma di ma wasa cho niaa kii ɲii. ¹¹ La laa sipaanŋ bula pima di ma he ma doluŋ kala a fiela hoŋ, a bibenŋ ma titia tiŋtiŋɲaa nyuŋ a wuo nina ma ku-cheɛɛɛ. ¹² Di ma ne ɲaa ɲii, nialiiŋ si bi Wia wiaa laa dii jaŋ zizilma. Ma bi jaŋ hono gberɛ nuu duu pima ma ku-cheɛɛɛ.

¹³ Mi naan̄biirin̄, laa che di ma jin̄ wutitii-la a mu tige nialin̄ si suba le, di ma tuon̄ sí faasa chei a nage nialin̄ si bi kuṅ-kala ka yiele tuon̄ si chei ṅii. ¹⁴ La si laa dii ari Yesu suba ne aṅ sii suuṅ le, ṅii titia ne la ma laa dii ari Wia jaṅ chise nialin̄ si laa Yesu wiaa dii aṅ suu.

Yesu jaṅ chise nialin̄ si laa u wiaa dii suuṅ le

¹⁵ La Tiina Yesu dagela ṅla: La nialin̄ si laa Yesu wiaa dii a he la miisin̄ le tapulii-la la Tiina Yesu si jaṅ miira ko, la bi jaṅ laa nialin̄ si suba sipaan̄ a mu Yesu teen̄. ¹⁶ Bua kubala la Tiina Yesu jaṅ lii Wia-jaṅ a ku tuu dunia. Bua-la le niaa jaṅ nii duu faasa kpia goṅ. Wia tin̄daara kuhian̄ ma jaṅ kpia, ka di ba ṅmuu Wia nyile-la maa. Nialin̄ kala si laa Kirisito wiaa dii aṅ suu, u jaṅ laa sipaan̄ chiseba di ba sii suuṅ le. ¹⁷ La nialin̄ si he la miisin̄ le, u jaṅ kesela kaa pe nialin̄ u chisa suuṅ le, di la kala cheṅ la Tiina Yesu duon̄bilingbaanaa tuon̄ wia nyuṅ. La jaṅ he la Tiina teen̄ a kaa mu wuu. ¹⁸ Má bul wiaa deen̄ba a pi doṅo di ma tuosaa piṅ di-bala.

5

Má ṅaa siri a gberε tapulii-la la Tiina Yesu si jaṅ miira ko

¹ Mi naan̄biirin̄, u bi maga di mi ṅmun̄se a bula pima a dagema tapulii-la ari bua-la le wiaa deen̄ba si jaṅ ṅaa, ² beε wiaa ma titia jima woruṅ di la Tiina Yesu ní ko tapulii-la, u jaṅ di-ma le, ari gaara si yie guu ko ṅii titan̄. ³ Bua-la le niaa si jaṅ biine ari lerin̄ fiela ne di wii-kala

tuo, wahala jaŋ guu a juuba. Nuu-kala bi jaŋ wuo fá lel. U jaŋ nage ari haala si keŋ luoruŋ, u luoruŋ sii a wiwiiu le duu lul.

⁴ Ama mi naaŋbiirin, ma-na tuo birimiŋ tuoŋ. Ma sí leŋe di bua-la guu ku di-ma le, ari gaara si yie juu gaa niaa kiaa a di-ba le ŋii. ⁵ Ma kala ŋaa nialiŋ si he pulumuŋ tuoŋ ne. La tuo titiŋ, la tuo birimiŋ tuoŋ. ⁶ ŋii wiaa, u bi maga di la piŋ doŋ ari nialiŋ si bi la Tiina gberɛ sí ŋaa ŋii. Ama u maga di la wei a keŋ la titia wii-na kala le. ⁷ Titaŋiŋ ne niaa pipiŋ doŋ. Titaŋiŋ ma ne niaa nyua siniŋ bubugi. ⁸ Ama la-na he pulumuŋ tuoŋ ne, ŋii wiaa u maga di la keŋ la titia wii-na kala le ne. Wialiŋ la si laa dii ari la si cho niaa ŋii, má leŋ di ba nage kiaa la si joŋo to la boisiŋ. La sí yie le di Wia laala ta ŋii, má leŋ duu nage hoŋ nyuŋ-chuulo di la chu, ⁹ beɛ wiaa Wia bila liisa duu na baaniŋ la nyuŋ. Ama u liise la duu to la Tiina Yesu Kirisito le ne a laala ta. ¹⁰ La wiaa ne tii u suu, ŋii wiaa, di la ne suba koo di la ne weye, la keŋ miisiŋ u teen. ¹¹ A tiŋ wiin deen wiaa, má ŋaa di ma doŋsuŋ tiŋŋaa nyuŋ nyaase, a pipe doŋo le di ma wasa ŋaa Wia yarida. Wialiŋ titia ne ma ŋaa lele.

¹² La naaŋbiirin, nialiŋ la Tiina Kirisito si liisa di ba titiŋ ma teen aŋ pe ŋaa nihiasiŋ ma teen aa dagema Wia wiaa, u maga di ma zizilba. ¹³ Má zizilba a choba woruŋ a tiŋ tiŋtimii-la ba sí tiŋ wiaa. Má hoŋ som a ŋaa sima doŋo le.

¹⁴ La naaŋbiirin, laa sulma di ma kpurise yariwii tiŋŋaa digilaa, a pe fawulubaa le di ba keŋ boi-duoŋ, a pe nialiŋ si bi faasa chiŋ Wia

wiaa le. Má ken̄ ken̄yiri ari niaa deen̄ba kala. ¹⁵ Di nuu ne ɣaa u d̄ɔɔ tiina wu-b̄ɔɔ, u bi maga duu ma ɣaa wu-b̄ɔɔ-la a t̄imu. Ama bua-na kala le, má ɣiɣaa wu-z̄ɔɔɔ d̄ɔɔ le ari nuu-kala le. ¹⁶ Má jujuɔse bua-na kala le ¹⁷ a chuchuoɔe Wia bua-na kala le. ¹⁸ Wii-na kala le, má lolle Wia. Ma si laa Yesu Kirisito wiaa dii ɣii, ɣla ne Wia cho di maa ɣaa.

Pɔɔl chagile Tesalonaaka tiɣɣaa a chuɔɔɔba

¹⁹ Wia Diɣ-z̄ɔɔ-la tiɣtiɣɣaa nage nyiniɣ. Ma síu disu. ²⁰ Ma sí wialiɣ ba si bula Wia Diɣ-z̄ɔɔ-la doluɣ le via. ²¹ Ama má magise wii-kala na, a liise ku-la si zom̄o a kenu woruɣ. ²² Má liise ma titia wu-b̄ɔɔ kala le. ²³ Mii sul Wia-la síi pi niaa yarifiɔlaa duu leɣ di ma wasa ken̄ tuɔ-pula. U jaɣ beɣ ma tuɔbiinaa ari ma yaraa kala a liisema wu-b̄ɔɔ-na kala le, di ma wuo ɣaa ni-z̄ɔɔɔ a sí disinniɣ ken̄, a mu yi tapulii-la la Tiina Yesu Kirisito si jaɣ k̄o. ²⁴ Nii-la si yirema ɣaa Wutitii Tiina ne, u jaɣ beɣma.

²⁵ La naaɣbiiriɣ, má ma sul Wia pila. ²⁶ Má guori d̄ɔɔ a chuɔɔe la naaɣbiiri-la kala woruɣ.

²⁷ Mii kpurise ma digilaa Wia doluɣ le di ma karime teniɣ deen̄ a pi la naaɣbiiri-la kala.

²⁸ La Tiina Yesu Kirisito lahorim̄o le, u jaɣ pema le.

**Yesu Kiristito Wu-Zongɔɔ (Ghana)
Sisaala-Tumulung NT Ghana**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sisaala, Tumulung)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Sep 2022 from source
files dated 13 Jun 2022
b3eb8618-120f-5a96-8c1c-1dbc16914330